

Audit

Almere City FC

Auditteam Voetbal en Veiligheid

0-meting | oktober 2011

Audit

Almere City FC

Auditteam Voetbal en Veiligheid

0-meting | oktober 2011

In opdracht van

Het Auditteam Voetbal en Veiligheid

Met dank aan

Almere City FC

Gemeente Almere

Openbaar Ministerie Lelystad

Regiopolitie Flevoland

Illustraties en vormgeving

Marcel Grotens (Bureau Beke)

Onderzoeksteam en rapportage

Henk Ferwerda

Tom van Ham

Henk de Man

André Oudendag

Siert Vos

© Arnhem, oktober 2011

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Club, supporters en incidenten	7
3	Samenwerking rondom voetbalveiligheid	9
4	Inzet rondom voetbal per organisatie getypeerd	10
5	De BVO onder de loep	12
6	Hoofdpijnen veiligheidsbeleid	16
7	Aandachtspunten veiligheidsbeleid vanuit de veiligheidspartners	17
8	Club- en gemeentespecifiek	18
9	Samenvatting en conclusies	19
	Bijlage - verantwoording Audit	20

1. Inleiding

Van Auditteam Voetbalvandalisme naar Auditteam Voetbal en Veiligheid

In 2003 stelde het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties het landelijk Auditteam Voetbalvandalisme in, dat op grond van artikel 2a van het Instellingsbesluit van 13 augustus 2003 (en gewijzigd op 15 december 2006) de volgende taakstelling kreeg:

- bij ingrijpende incidenten van voetbalvandalisme in Nederland een kortlopend feitenonderzoek te doen;
- onderzoek te verrichten naar het voorkómen van incidenten.

Daarnaast was het op grond van art. 3 in het (gewijzigd) Instellingsbesluit mogelijk om onderzoek te verrichten op verzoek van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), of op verzoek van de burgemeester van de betreffende regio, waar zich ingrijpende incidenten voordeden (in overleg met BZK). Ook kon het Auditteam op eigen initiatief besluiten tot het verrichten van onderzoek (eveneens in overleg met BZK).

Het onderzoek richtte zich op de lokale 'voetbalvierhoek', bestaande uit gemeente, politie, Openbaar Ministerie (OM) en de Betaald voetbalorganisatie (BVO). Het Auditteam Voetbalvandalisme deed vijf jaar lang actief onderzoek en sloot in 2008 af met een eindrapport.

Sinds eind april 2009 is het voorzitterschap van het Auditteam Voetbalvandalisme overgenomen door Annemarie Jorritsma en is de naam van het Auditteam gewijzigd in het Auditteam Voetbal en Veiligheid. De overige leden van het Auditteam zijn: Gerard Beelen, Henk Wooldrik, Gerrie Ruijs, Mirjam Salet en Peter van Zunderd. De Interdisciplinaire stuurgroep voetbalvandalisme en voetbalgeweld heeft in 2008 de taken van het Auditteam geherformuleerd.

De hoofddoelstelling van het nieuwe Auditteam is om voor de komende twee jaar op grond van audits concreet advies en aanbevelingen te geven aan de lokale voetbalvierhoek over de aanpak van voetbalvandalisme en voetbalgeweld. Samen met de betrokken partijen wordt de (tussen)balans opgemaakt. Hierbij ligt de focus op de voortgang van de landelijke beleidsprioriteiten op lokaal niveau. Ook zal in kaart worden gebracht hoe de veiligheidsorganisatie en de fysieke infrastructuur zijn afgestemd op het profiel van de supporters en op het risiconiveau van de wedstrijden. Net als in het verleden zullen grootschalige incidenten rondom het voetbal – op eigen initiatief of indien daartoe wordt verzocht – ook in onderzoek worden genomen. De onderzoeken en audits worden uitgevoerd door een onderzoeksteam, bestaande uit onderzoekers en praktijkdeskundigen.

Werkwijze bij een audit

Door het onderzoeksteam wordt tweemaal een wedstrijdbezoek afgelegd, waarbij geobserveerd wordt aan de hand van een observatielijst. De wedstrijden worden zowel vanuit de 'clublijn' als vanuit de 'politielijn' bekeken. Daarnaast vinden per organisatie (groeps)interviews plaats met vertegenwoordigers van partijen uit de lokale vierhoek. Tot slot worden relevante documenten, zoals het veiligheidsconvenant, draaiboeken en uitdraaien van het VVS bestudeerd c.q. geanalyseerd.¹ Het geheel mondt uit in een openbare rapportage.

Uitgangspunten omtrent veiligheid

Veiligheid is een essentiële factor voor het bestuur van een voetbalclub: sfeer en veiligheid zijn basisvoorwaarden. Sfeer en veiligheid helpen bij het aantrekken van supporters en sponsors. Zodra de veiligheid op een acceptabel niveau is gebracht, kunnen redelijke wensen van (fanatieke) supporters worden ingewilligd. De veiligheid bij voetbalwedstrijden wordt in onderlinge samenhang bepaald door supporters (aard en aantal), de veiligheidsorganisatie, de fysieke infrastructuur en veiligheidsmaatregelen. Voetbalveiligheid vergt dan ook samenspel in de vierhoek van gemeente, politie, OM en BVO.

Voor zover mogelijk worden ook (vertegenwoordigers van) de supporters in de afstemming met de BVO betrokken, doch zij bepalen niet (mede) het beleid.

¹. Zie voor de onderzoeksverantwoording de bijlage.

2. Club, supporters en incidenten

- 2.1 Almere City FC is in 1932 opgericht en speelt sinds 2005 betaald voetbal. De vereniging maakt deel uit van de omnisportvereniging *Omniworld* en speelde tot en met het seizoen 2009/2010 onder de naam FC Omniworld. De club speelt sinds haar toetreding tot het betaalde voetbal in de Jupiler League. Thuiswedstrijden worden gespeeld in het Mitsubishi Forklift Stadion met een capaciteit van 2.573 toeschouwers. Het stadion, dat is voorzien van kunstgras, is de kleinste accommodatie in het betaalde voetbal. Op korte termijn wordt het stadion uitgebreid met *business seats*. Het stadion wordt beheerd door de Kroonenberg groep; de BVO heeft erfpacht.
- 2.2 Doorgaans is tijdens wedstrijden van de BVO circa de helft van het stadion gevuld. Bezoekers van thuiswedstrijden van Almere City FC zijn met name jongeren die uit Almere en omgeving komen. In tegenstelling tot in het verleden, lijken tegenwoordig nog maar weinig supporters van Ajax ook wedstrijden van Almere City FC te bezoeken.
- De lokale partijen beschouwen een klein aantal supporters op de Zuidtribune als risicogroep. Daarnaast zijn er tussen de 40 en 50 personen aanwezig op het sfeervak. Deze supporters brengen sfeer in het stadion, maar kunnen incidenteel ook de gedragsregels overtreden. Deze supporters zijn overigens door de veiligheidspartners prima aanspreekbaar. Opvallend is dat deze supporters buiten het stadion – bijvoorbeeld in het uitgaansleven – niet voor overlast zorgen.
- 2.3. Een klein deel van de supporters van Almere City FC maakt zich schuldig aan kleine delicten. In totaal zijn er blijkens het Voetbalvolgsysteem (VVS) zeven landelijke en zeven lokale stadionverboden (peildatum 7 december 2011).
- 2.4 De BVO heeft één officiële supportersvereniging: De Onafhankelijke Supportersvereniging Almere City FC (OSVAC). Deze supportersvereniging is een officiële gesprekspartner van de BVO. Daarbij dient wel opgemerkt te worden dat, door interne onrust bij de supportersvereniging, de met lokale partijen gemaakte afspraken niet altijd worden nagekomen.
- 2.5 Het supportershome op het stadionterrein is nabij de hoofdingang gelegen en is ruim voor aanvang van de wedstrijd toegankelijk voor thuissupporters. In het supportershome gaat het er gemoedelijk aan toe en zijn de doelgroep en 'gewone' supporters beiden elkaar aanwezig.
- 2.6 In het afgelopen jaar (peildatum 7 december 2011) hebben tijdens thuiswedstrijden negen incidenten – waaronder het zoeken van de confrontatie met andere supportersgroepen en spreekkoren – waarbij supporters van Almere City FC betrokken waren, plaatsgevonden. Tijdens uitwedstrijden zijn uitsupporters van de BVO niet betrokken geweest bij incidenten.

- 2.7 Thuiswedstrijden van de BVO worden geclassificeerd als een A-, B- of C-wedstrijd. Op basis van de risicoanalyse voorafgaand aan het huidige seizoen kent de BVO in het seizoen 2011-2012 twaalf A-wedstrijden en vijf wedstrijden in de B-categorie.

Tijdens A-wedstrijden is er sprake van vrij vervoer voor bezoekende supporters, terwijl bij B-wedstrijden een auto-/buscombi wordt opgelegd. C-wedstrijden – waarbij strikte afspraken rondom kaartverkoop en vervoer worden gemaakt – kent de BVO in het huidige seizoen niet.

3. Samenwerking rondom voetbalveiligheid

3.1 De samenwerking tussen BVO, gemeente, Openbaar Ministerie (OM) en politie is goed. Tussen de betrokken partijen wordt op operationeel, ambtelijk en hoger beleidsmatig niveau periodiek overleg gevoerd en is er sprake van korte onderlinge lijnen en respect voor elkaars standpunten en belangen. Het OM heeft in het geheel door de beperkte problematiek rondom het voetbal een bescheiden rol.

Hieronder geven we de overleggen die periodiek gevoerd worden weer.

- Er is onder regie van de gemeente een tweewekelijks wedstrijdoverleg, waar met name zaken op operationeel gebied worden besproken. Bij dit overleg zijn de voetbalcoördinator (politie), de veiligheidscoördinator (BVO) en de veiligheidsmanager Stadsdeel Oost (gemeente) aanwezig.
- Twee maal per jaar vindt onder regie van de gemeente een veiligheids-overleg plaats. Binnen dit overleg worden beleidsmatige zaken, zoals bijvoorbeeld het voetbalconvenant, besproken. Bij dit overleg sluiten de veiligheidscoördinator (BVO), de portefeuillehouder voetbal (politie) en de projectleider Kabinet & Veiligheid (gemeente) aan. Het OM is – net als bij het operationeel overleg – niet aanwezig, wel sluit de GHOR aan.
- Het voetbaloverleg vindt eenmaal per jaar plaats, wanneer het voetbalconvenant wordt ondertekend. Hierbij is ook het OM vertegenwoordigd. Een voetbaldriehoek wordt belegd indien men hieraan behoefte heeft, bijvoorbeeld in het geval van een C-wedstrijd.
- Voor elke thuiswedstrijd van Almere City FC is er overleg tussen de BVO en de politie; tevens vindt enkele weken voorafgaand aan de wedstrijd overleg plaats met de bezoekende partij.
- Binnen de politie is er intern tactisch overleg.
- Op de wedstrijddag is er intern operationeel overleg bij de politie.

3.2 Tijdens het wedstrijdoverleg, dat tweewekelijks onder regie van de gemeente plaatsvindt, worden onder andere de volgende zaken besproken :

- Bespreking (bestuurlijke) maatregelen rondom risicowedstrijden
- Terugblik op gespeelde wedstrijden
- Vooruitblik op te spelen wedstrijden
- Bespreking eventuele incidenten

3.3 Jaarlijks wordt een ontruimingsoefening met de stewarding uitgevoerd. Tevens vindt in overleg met de veiligheidsregio eens per vier à vijf jaar een multidisciplinaire oefening plaats. Het jaarlijks uitvoeren van een multidisciplinaire oefening is niet haalbaar.

4. Inzet rondom voetbal per organisatie getypeerd

4.1 De veiligheidsorganisatie van de BVO is momenteel als volgt:

- Binnen de BVO wordt vanuit de directie (Manager Algemene Zaken) leiding gegeven aan de veiligheidsorganisatie. De Manager Algemene Zaken is een volledig betaalde kracht; de veiligheidscoördinator is part-time (0,5 fte) bij de BVO in dienst.
- Onder de bovenkant van de veiligheidsorganisatie werken tijdens een wedstrijd circa 30 stewards (inclusief hoofd- en parkeerstewards). Wanneer de BVO een tekort aan stewards heeft, worden beveiligers ingezet. De BVO streeft naar een gastvrije en servicegerichte uitstraling.
- Binnen het stadion heeft de BVO de regie, maar worden geen acties ondernomen zonder dat dit met de politie is overlegd. De politie kan de regie binnen het stadion op verzoek van de BVO overnemen. Afspraken daarover zijn voor de betrokken partijen voldoende helder en duidelijk.

4.2. Op de wedstrijddag ontvangen hoofdstewards allereerst een briefing van de veiligheidscoördinator van de BVO. Deze briefing is oppervlakkig van aard, onder andere vanwege het feit dat stadionverboden niet besproken worden en actuele informatie rondom de wedstrijd onvoldoende aan de orde komt.

Nadat de hoofdstewards hun briefing ontvangen hebben, ontvangen de aanwezige stewards een briefing van de veiligheidscoördinator. In deze briefing zou meer aandacht aan scenario's geschonken kunnen worden en daarnaast zouden er duidelijker concrete opdrachten aan de stewarding gegeven kunnen worden.

4.3 Naast de portefeuillehouder Voetbal zijn bij de politie een voetbalcoördinator (VC) en vijf supportersbegeleiders actief rondom het voetbal. Momenteel worden twee van de vijf supportercoördinatoren opgeleid om als achtervang voor de voetbalcoördinator te kunnen dienen.

De politie-inzet tijdens wedstrijden en dus het aantal betrokken personen is wisselend en afhankelijk van de risico-inschatting van en actuele situatie rondom een wedstrijd. Op basis van informatie uit de interviews en draaiboeken kan het volgende over de politie-inzet gezegd worden:

- Tijdens A-wedstrijden wordt 14 man politiepersoneel ingezet.
- Tijdens B-wedstrijden wordt 20 man politiepersoneel ingezet.
- Tijdens C-wedstrijden wordt 40 man politiepersoneel ingezet.

Wedstrijden verlopen vanuit het oogpunt van veiligheid goed, met een minimale politie-inzet. Het bejegeningprofiel van de politie richting supporters is laagdrempelig en vriendelijk. Tevens wordt slim omgegaan met de beschikbare politiecapaciteit. De groep openbare orde (GO) – die bestaat uit zes surveillanten en twee hondengeleiders – richt zich binnen een dienst op vrijdagavond namelijk zowel op het voetbal als het uitgaan in Almere.

- 4.4 De briefing van de politie wordt op een professionele wijze gegeven door de voetbalcoördinator en wordt ondersteund door (digitale) hulpmiddelen. In de briefing komt alle relevante informatie, waaronder over stadionverboden en de regels omtrent alcohol- en drugsgebruik, aan bod. Eén supporter van de BVO staat geregistreerd in de database van 'Hooligans in Beeld' (HIB). Aan HIB wordt in de briefing dan ook beperkt aandacht besteed.

Alle politiefunctionarissen die rondom het voetbal ingezet kunnen worden, zijn bij de briefing aanwezig. Sommigen komen later binnen. Het risico is dat politiepersoneel hierdoor informatie mist.

- 4.5 Het Openbaar Ministerie (OM) speelt – omdat in Almere nauwelijks C-wedstrijden worden gespeeld, het aantal incidenten beperkt is en eventuele stadionverboden niet strafrechtelijk van aard zijn – een beperkte rol rondom het voetbal: zo is het OM in de regel niet aanwezig bij het wedstrijd- en veiligheidsoverleg. Dankzij korte lijnen met de voetbalcoördinator is het OM indien nodig echter snel op de hoogte van de actuele situatie.

Bij A-wedstrijden is het OM niet aanwezig in het stadion. Bij B-wedstrijden is de parketsecretaris aanwezig, terwijl tijdens C-wedstrijden de voetbalofficier en de parketsecretaris standaard in het stadion aanwezig zijn.

- 4.6 Binnen de gemeente zijn – naast de burgemeester als eindverantwoordelijke voor de openbare orde en veiligheid – de projectleider Kabinet & Veiligheid en de veiligheidsmanager Stadsdeel Oost betrokken bij het uitzetten van het beleid rondom voetbal. Ook geeft de gemeente invulling aan haar rol als regisseur.

5. De BVO onder de loep

- 5.1 De BVO heeft de beschikking over een pool van circa 40 stewards. Tijdens wedstrijden van de BVO dienen standaard 32 stewards te worden ingezet. Alle voor de BVO werkzame stewards ontvangen een vrijwilligersvergoeding en zijn in het bezit van de blauwe pas van de KNVB. De BVO maakt enkel gebruik van particuliere beveiligers wanneer te weinig stewards ingezet kunnen worden.
- 5.2 Hoewel stewards een training ontvangen en in het bezit zijn van de blauwe pas van de KNVB, is de kwaliteit van de stewarding een aandachtspunt. Momenteel zijn niet alle stewards voldoende toegerust om – in het geval van een incident – daadkrachtig op te treden. Voor de werving van nieuwe stewards heeft de BVO onder andere het ROC Flevoland benaderd. De kwantiteit van de stewarding is hierdoor inmiddels toereikend; bij aanvang van het seizoen was dit nog niet het geval.
- 5.3 Personen die zich in het stadion misdragen, worden overgedragen aan de politie en overgebracht naar het politiebureau. Zij worden op het politiebureau overgenomen door de reguliere dienst. Het OM wordt van voetbalgerelateerde aanhoudingen op de hoogte gesteld.
- 5.4 In het stadion van Almere City FC is plaats voor 2.573 personen; de BVO heeft circa 250 seizoenkaarthouders. Seizoenkaarthouders en houders van een clubcard zijn in de gelegenheid om – afhankelijk van de risicocategorie van de wedstrijd – extra toegangsbewijzen te kopen en krijgen voorrang bij de aanschaf van kaarten voor bekerwedstrijden. Om meer toeschouwers te trekken, heeft de BVO incidenteel promotionele acties waarbij toegangsbewijzen worden weggegeven.

De meeste thuiswedstrijden van de BVO zijn als A-wedstrijd geclassificeerd. Dit betekent dat toegangsbewijzen voor deze wedstrijden voor iedereen beschikbaar zijn. Deze kaarten worden onder andere bij een verkooppunt in Almere Stad aangeboden, maar zijn ook bij het stadion zelf te verkrijgen. Als supporters in het bezit zijn van een *Jupiler League Fankaart* ontvangen zij €2 korting wanneer zij een toegangskaart bij het stadion aanschaffen.

- 5.6 Het stadion verkeert in een prima staat en is in twee sectoren – voor het thuispubliek en voor bezoekende supporters – verdeeld.

Over de fysieke infrastructuur rondom en in het stadion is het volgende op te merken:

- De bewegwijzering om het stadion te kunnen bereiken vanaf de snelweg, is slecht. Nabij het stadion wordt een eerste bord waargenomen waarop wordt verwezen naar het sportcomplex waarop het stadion gelegen is.
- Het stadion is volledig voorzien van overdekte zitplaatsen. Van segmentering is, bezijden de hoofdingang en het uitvak, geen sprake. Indien noodzakelijk zal een scheiding gecreëerd moeten worden met menskracht (stewarding).

- De tribunes in het stadion zijn voorzien van zitplaatsen, zijn goed te begaan en worden door een breed gangpad afgescheiden van het veld. Door stewards wordt het gangpad goed vrijgehouden van supporters.
- Vanaf het uitvak leiden twee gescheiden routes naar de snelweg. Daarmee is sprake van voldoende scheiding tussen thuis- en uitsupporters bij aankomst en vertrek. Na de wedstrijd loopt het stadion snel leeg en kunnen ook bezoekende supporters snel huiswaarts keren.
- In de directe nabijheid van het stadion is voldoende parkeergelegenheid aanwezig voor thuis- en uitsupporters. Momenteel vinden bouwwerkzaamheden (schaatsbaan en zwembad) plaats op het sportcomplex. Dit kan in de toekomst leiden tot problemen met de parkeercapaciteit.
- Op het sfeervak (vak D1), waar de fanatiekere aanhang vertoeft, staan de meeste mensen. Het sfeervak is naast het bezoekersvak gelegen. De afstand tussen uitvak en het vak van de groep fanatiekere supporters wordt vergroot door een buffervak dat tussen beide vakken gelegen is. Tevens is rondom het bezoekersvak een hekwerk geplaatst.
- De bussluis voor bezoekende supporters heeft een capaciteit van twintig bussen of circa 80 auto's. Vanuit de bussluis, die achter het bezoekersvak gelegen is, is het – ondanks een zeil dat voor het hekwerk is gespannen – mogelijk om contact te zoeken met supporters die op het sfeervak staan. Dit heeft in de praktijk tot op heden vrijwel niet tot problemen geleid.
- Vanuit de bussluis kunnen bezoekende supporters na een deugdelijke fouillering het uitvak betreden. Het uitvak heeft een capaciteit van 350 personen, is in zijn geheel voorzien van zitplaatsen en vanaf het busenvak goed te bereiken.
- Vanuit het bezoekersvak is het betrekkelijk eenvoudig het speelveld en het naastgelegen sfeervak te betreden. Overigens dient wel te worden opgemerkt dat tot op heden nog nooit iemand over deze lexaanwand is geklommen.
- De bezoekende supporters kunnen bij een snackcorner terecht voor consumpties; alcohol wordt in het uitvak niet verkocht. Het zicht op het veld vanaf het bezoekersvak is goed. De hygiëne van het sanitair voor bezoekende supporters is echter onvoldoende.
- Tijdens de wedstrijd – zo bleek tijdens een van de wedstrijdbezoeken – zijn toegangshekken naast de hoofdingang niet altijd afgesloten. Hierdoor is het incidenteel mogelijk om na aanvang van de wedstrijd ongecontroleerd het stadionterrein te betreden.

5.7 Voor het verkrijgen van de veiligheidsverklaring is het noodzakelijk dat het Team Handhaving & Vergunningen van de gemeente een controle bij het stadion uitvoert. Deze controle is tot op heden niet uitgevoerd. Het initiatief voor het maken van een afspraak voor deze controle ligt bij de gemeente.

- 5.8 Vanuit de commandoruimte vindt de aansturing van de veiligheidsorganisatie plaats. De commandoruimte is aan de korte zijde in het hoofdgebouw gesitueerd en geeft een goed overzicht over het stadion:
- De commandoruimte bestaat uit twee ruimtes. Een van deze ruimtes wordt beheerd door de BVO (stadionspeaker), terwijl vanuit de andere ruimte de veiligheidsorganisatie wordt aangestuurd. Tijdens wedstrijden zijn in de commandoruimte drie personen aanwezig: de veiligheidscoördinator, de voetbalcoördinator van de politie en een persoon die de camerabeelden uitkijkt.
 - Het stadion beschikt binnen en buiten over acht (digitale) camera's. De camera's geven onvoldoende overzicht over het stadion en de stadionomgeving. Zo is het bussenvak – gelegen achter het bezoekersvak en het sfeervak – niet in beeld te brengen.
 - De beeldkwaliteit van de camera's en zoommogelijkheden zijn net afdoende. Bij inzoomen zijn beelden van redelijke kwaliteit en supporters zijn redelijk herkenbaar in beeld te brengen. De BVO is actief bezig om randapparatuur (printers, harde schijven) en software aan te schaffen om de werking van het camerasysteem verder te verbeteren.
- 5.9 Het stadion verkeert, zoals aangegeven, in een redelijke tot goede staat. We benoemen een aantal aandachtspunten:
- Investerings in de commandoruimte en het stadion gebeuren soms zonder overleg met als gevolg dat deze vanuit veiligheidsoogpunt niet altijd even doelmatig zijn. Zo blokkeren recent geplaatste verwarmings-elementen het zicht van een camera op de hoofdtribune.
 - Met het huidige camerasysteem is het bussenvak niet in beeld te brengen. Omdat bezoekende supporters via het bussenvak de confrontatie kunnen zoeken met supporters van het naastgelegen sfeervak, is dit een belangrijk aandachtspunt.
 - De faciliteiten van het bezoekersvak zijn onvoldoende. Zo zijn er bijvoorbeeld slechts twee dixi's aanwezig waar bezoekende supporters hun behoefte kunnen doen. Tevens sluit de catering te ruim voor het einde van de wedstrijd.
- 5.10 Binnen de club zijn verschillende maatregelen ter beheersing van ongewenst supportersgedrag getroffen. Hieronder worden zij puntsgewijs benoemd:
- Ter vermaak van de supporters is er een supportershome waar supporters voor, tijdens en na de wedstrijd terechtkunnen. In de rust en na afloop van de wedstrijd is het nuttigen van alcohol in het supportershome toegestaan. Tevens biedt de club tijdens de rust vermaak aan; daarnaast is er het streven om ook na afloop van de wedstrijd meer entertainment aan te bieden.
 - Tegen gebruik van soft- en harddrugs wordt opgetreden door de stewarding. In zijn algemeenheid is middelengebruik binnen de supportersschare voor de lokale partijen geen punt van zorg.

- Na misdragingen dient een supporter zich voor zijn gedrag te verantwoorden bij de stadionverbodencommissie. Binnen deze commissie hebben vertegenwoordigers van de club (veiligheidscoördinator en de Algemeen Manager), politie (voetbalcoördinator) en supportersvereniging OSVAC (voorzitter) zitting. Er bestaan plannen om supporters ook meer preventief op hun gedrag aan te spreken.
- Momenteel is voor supporters onvoldoende duidelijk wanneer wel en wanneer niet tot het opleggen van een stadionverbod besloten wordt. In het kader van transparantie en om de schijn van willekeur te voorkomen, wordt door de lokale partijen gewerkt aan een 'procesbeschrijving stadionverboden'.

5.11 Fouillering:

- De uitsupporters worden afgeschermd richting het uitvak gebracht en gefouilleerd alvorens zij het uitvak kunnen betreden. Stewards fouilleren op een correcte wijze. Er is een vrouwelijke steward aanwezig om eventuele vrouwelijke supporters van de bezoekende club te fouilleren.
- De situering voor de fouillering in het stadion is goed. Fouillering vindt plaats bij de hoofdingang, voordat supporters de tribunes kunnen betreden.

5.12 De BVO is in samenwerking met Sportservice Flevoland betrokken bij zogenaamd 'actief onderwijs'. Doel van het project is om zoveel mogelijk jeugd in de provincie Flevoland kennis te laten maken met voetbal en selectiespelers van de BVO. In het kader van dit project verzorgen spelers van Almere City FC clinics op basisscholen in Flevoland. Tevens is de BVO betrokken bij de *Dutch Career Cup*. Dit is een landelijk programma voor werkzoekenden met een Wajong- of bijstandsuitkering. Binnen dit programma zet de BVO haar faciliteiten en contacten in om de deelnemers aan een baan te helpen. Tot slot is de BVO bezig om meer binding met de stad Almere tot stand te brengen.

6. Hoofdlijnen veiligheidsbeleid

- 6.1 De vergunning wordt door de gemeente per seizoen aan de BVO verleend. Indien nodig, kunnen door de burgemeester extra voorwaarden aan een wedstrijd worden verbonden; bij ongeregelheden kunnen noodbevoegdheden, zoals genoemd in de Gemeentewet, worden toegepast.
- 6.2 Wanneer het speelschema bekend is, bepaalt de politie voor iedere wedstrijd in overleg met de BVO de risicoclassificatie. De focus ligt daarbij op het afschalen van de risicocategorie wedstrijden in vergelijking met het afgelopen seizoen. In aanloop naar de wedstrijd wordt vervolgens op basis van actuele informatie bekeken of de risicoclassificatie van een wedstrijd aangepast dient te worden.
- 6.3 De politie kijkt bij het vaststellen van de politie-inzet voor een wedstrijd naar de historie tussen beide clubs en informatie van het CIV en uit het VVS. Daarnaast maakt de politie gebruik van RID-informatie. Partijen geven aan dat de informatiepositie van de RID wisselend is.
- 6.4 Het voetbalconvenant beoogt te bewerkstelligen dat wedstrijden in een veilige en plezierige sfeer bezocht kunnen worden. Het convenant heeft een geldigheidsduur van één jaar en is geagendeerd in het veiligheidsoverleg. Op die momenten wordt bekeken of wijzigingen in het convenant noodzakelijk zijn. In het convenant worden (nog) geen doelstellingen vastgesteld.
- 6.5 Tijdens de wedstrijd zelf is er sprake van meerdere veiligheidsmaatregelen (zie ook foullering) en afspraken:
 - De BVO heeft de (juridische) eindverantwoordelijkheid en bepaalt wat er in het stadion gebeurt, de politie onder gezag van de burgemeester daarbuiten. De politie is niet zichtbaar aanwezig in het stadion: wel worden spotters ingezet om (het gedrag van) supporters te observeren.
 - De politie heeft voor het verhoor van aangehouden voetbalsupporters een apart verhoorplan opgesteld. Arrestanten worden overgebracht naar Lelystad, waar een speciale unit voetbalgerelateerde zaken afhandelt. Door de voetbalsecretaris wordt relevante informatie vervolgens in VVS gemuteerd.

7. Aandachtspunten veiligheidsbeleid vanuit de veiligheidspartners

7.1 De aanpak van veiligheidsvraagstukken rondom voetbalwedstrijden vraagt om samenwerking en afstemming tussen private (BVO) en publieke partijen (gemeente, OM en politie). In algemene zin zijn de veiligheidspartners tevreden over de samenwerking. We benoemen hieronder een aantal aandachtspunten:

- Bij investeringen in de fysieke infrastructuur en promoties rondom kaartverkoop, wordt door de BVO niet altijd voldoende overlegd met andere partijen. De BVO opereert op deze gebieden met andere woorden soms nog te solistisch.
- De voor het verkrijgen van de veiligheidsverklaring noodzakelijke controle wordt uitgevoerd door het Team Handhaving & Vergunningen. De BVO is daarmee afhankelijk van de gemeente. De praktijk leert dat het initiatief voor het uitvoeren van de controle te veel bij de BVO ligt, terwijl dit een verantwoordelijkheid van de gemeente is.
- De kwaliteit van de stewarding is niet voldoende. In trainingen dient bijvoorbeeld meer aandacht te zijn voor het samenspel tussen stewarding en commandokamer. Het zou goed zijn als de BVO op dit onderdeel (training) gaat *benchmarken* bij andere clubs in de Jupiler League.
- Het is voor supporters niet altijd duidelijk op welke gronden een stadionverbod wordt opgelegd. Om de schijn van willekeur te voorkomen, dient een procesbeschrijving stadionverboden te worden opgesteld. Momenteel is de gemeente hiermee bezig.
- Het functioneren van de camera's en aanverwante apparatuur in de commandoruimte is ondanks investeringen door de club nog niet afdoende. Zo blijft de beeldkwaliteit een punt van aandacht en ontbreken camera's bij het bussenvak.
- De persoon van de voetbalcoördinator speelt binnen het veiligheidsbeleid rondom voetbal in Almere een belangrijke rol. Voorkomen moet worden dat het veiligheidsbeleid te veel leunt op het functioneren van deze persoon. Met het oog op deze kwetsbaarheid worden momenteel twee supportersbegeleiders opgeleid; zij kunnen in de toekomst als achtervang voor de voetbalcoördinator dienen.
- Binnen supportersvereniging OSVAC is sprake van meningsverschillen tussen de oudere en jongere supporters van de BVO. Dit heeft tot gevolg dat lokale partijen geen eenduidige afspraken kunnen maken met (vertegenwoordigers van) de supportersvereniging.
- Volgens betrokken partijen mag de BVO rondom de thuiswedstrijden meer entertainment aanbieden. De BVO zelf geeft aan onder andere meer vermaak te willen bieden na afloop van de wedstrijd.

8. Club- en gemeentespecifiek

- 8.1 Tijdens betaald voetbalwedstrijden van Almere City FC is het bezoekende supporters verboden alcoholhoudende drank te nuttigen en/of bij zich te dragen. Dit verbod gaat twee uur voor aanvang van de wedstrijd in en geldt tot twee uur na de wedstrijd in een aangewezen gebied rond het stadion. Het verbod is opgenomen in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV).
- 8.2 De gemeente kiest er bewust voor geen financiering voor topsport uit te trekken. In het geval van Almere City betekent dit dat de gemeente zich – buiten beheer van het stadion – zo min mogelijk bemoeit met zaken die rondom het voetbal spelen. De BVO is hierdoor financieel zelfstandig.
- 8.3 De BVO heeft de ambitie om zich de komende jaren nadrukkelijker te profileren in de Jupiler League, onder andere door deelname aan de nacompetitie te bewerkstelligen. Wanneer de BVO deze sportieve groei realiseert en meer supporters de wedstrijden van Almere City FC bezoeken, dienen ook de veiligheidsorganisatie en het veiligheidsbeleid mee te groeien. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan elektronische controles in de vorm van tourniquets. Ook het programma HIB zou op dat moment een nadrukkelijker rol kunnen krijgen dan momenteel het geval is.

9. Samenvatting en conclusies

- 9.1 Almere City FC voetbalt in een modern stadion, waar supporters gastvrij worden ontvangen. Uitsupporters hebben bovendien goed zicht op het veld. Ook voor hen is het bezoeken van een thuiswedstrijd van Almere City FC dus een aangename gelegenheid. Overigens moet wel worden geconstateerd dat de faciliteiten in het bezoekersvak (catering en sanitair) beperkt zijn.

De samenwerking en communicatie tussen de gemeente, BVO, politie en OM zijn goed, waarbij het OM in het geheel een bescheiden rol inneemt. Er zijn verschillende periodieke overlegvormen en korte onderlinge lijnen.

- 9.2 Op basis van de uitgevoerde audit is een aantal aandachtspunten te benoemen, die achtereenvolgens met een verwijzing naar de betreffende paragraaf in het rapport worden aangegeven:

- De kwaliteit van de stewarding behoeft verbetering ondanks het feit dat zij in bezit zijn van de blauwe pas van de KNVB. Zo zijn stewards onvoldoende toegerust om in het geval van een calamiteit op te treden en ontbreekt het nog te vaak aan samenspel met de commandokamer (5.2, 5.7, 7.1).
- De BVO houdt bij promotieactiviteiten rondom de kaartverkoop en investeringen rondom veiligheid nog niet altijd voldoende rekening met de belangen en/of kennis van andere partijen (5.4, 5.9, 7.1).
- Ondanks recente investeringen in de commandoruimte en het camera-systeem, ontbreekt het aan cameratoezicht bij het bussenvak. Omdat het bussenvak achter het sfeervak van Almere City FC ligt, is dit een punt van aandacht (5.8, 5.9, 7.1).
- Indien de gewenste sportieve groei gerealiseerd wordt, dienen de veiligheidsorganisatie en het veiligheidsbeleid met deze sportieve groei – en toenemende bezoekersaantallen – mee te groeien (8.3).

Bijlage - verantwoording Audit

Geïnterviewde personen

Sikke Buis (OM)	Voetbalofficier
Marrit van Dijk (Gemeente)	Veiligheidsmanager Stadsdeel Oost
Annemarie Jorritsma (Gemeente)	Burgemeester
André Kenbeek (BVO)	Veiligheidscoördinator
Remco van der Made (Politie)	Voetbalcoördinator
Dirk van der Pool (BVO)	Manager Algemene Zaken
Jouke Posthumus (Gemeente)	Afdeling Kabinet Veiligheid

Geraadpleegde documenten

Convenant Betaald Voetbal
Draaiboek Almere City FC – FC Dordrecht
Draaiboek Almere City FC – FC Zwolle
Marketingplan Almere City FC
Notulen Wedstrijdoverleg
Notulen Veiligheidsoverleg
Plattegrond Mitsubishi Forklift Stadion
VoetbalVolgSysteem (VVS): uitsluitingen, thuisgedrag en uitgedrag

Observaties en activiteiten

Wedstrijdbezoek Almere City FC – FC Dordrecht (30 september 2011)
met als aandachtspunten:

- Wedstrijdvoorberekening met de scheidsrechter
- Briefing stewards
- Commandoruimte
- Vak harde kern
- Bezoekersvak
- Fouillering supporters
- Supportershomes
- Aankomst en vertrek bezoekende supporters

Wedstrijdbezoek Almere City FC – FC Zwolle (14 oktober 2011)
met als aandachtspunten:

- Briefing politie
- Commandovoering politie vanuit politiebureau
- Commandoruimte
- Vak harde kern
- Bezoekersvak
- Fouillering supporters
- Aankomst en vertrek bezoekende supporters